

SAMARBETSKORGARNA

FÖRSAMLINGEN SOM SAMARBETSPARTNER

AVI:S FORTBILDNINGSDAG 24.9.2019 I HELSINGFORS OCH 25.9. I VASA

MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM, SAKKUNNIG I SKOLSAMARBETE VID KYRKOSTYRELSEN

VARFÖR SAMARBETA?

- en möjlighet – skolans och kyrkans värdegrund har många beröringspunkter
- ”...Barndomen har ett egenvärde.Varje barn är unikt och värdefullt i sig. Var och en har rätt att växa till sin fulla potential som människa och samhällsmedlem.” (ur LP s.14)
- FN:s barnkonvention erkänner barns rättigheter till modersmål, kultur, psykisk, andlig och moralisk utveckling samt till religioner och andra åskådningar
- barnets rätt är den vuxnes skyldighet.
- i samarbetet ska barnets bästa vara i fokus och verksamheten ska utgå från pedagogiska grunder

HUR VANLIGT ÄR SKOLSAMARBETE FÖR FÖRSAMLINGAR (2015)?

- 93% av församlingarna samarbetade regelbundet med skolor åk 1-6
- 81% av församlingarna hade regelbundet samarbete med åk 7-9
- skolgudstjänster och morgonsamlingar vanligast
- ca 50% samarbetade i samband med lektioner
- 25-30% deltog i lägerskolor
- övriga samarbetsformer: deltagande i föräldrakvällar, stöd till skolpersonalen, närvaro på raster

HUR VI SER PÅ RELIGION PÅVERKAR HUR VI SER PÅ DESS ROLL I SKOLAN

- religion och åskådningar kommer inte in i skolan först när församlingen kommer på besök
- andlighet, religion och åskådningar finns redan närvarande hos de barn och vuxna som vistas där dagligen
- ser vi på religion som en del av kulturen?
- ska skolan ge religiös läskunnighet?

FÖRSTÅR VI RELIGION FRÄMST SOM

- Ett tanke-system som präglas av tron på en transcendent/övernaturlig makt?
- Praxis – riter och ett sätt att leva, vara med i en gemenskap?
- Funktion – religiösa traditioner som erbjuder verktyg och vägar att bearbeta de existentiella frågorna?

HUR VI FÖRSTÅR RELIGION PÅVERKAR MYCKET HUR VI TOLKAR BARNETS RÄTT TILL RELIGIONSFRIHET

- ”Om religion främst uppfattas som att hålla vissa trosföreställningar för sanna, kommer religionsfrihet att uppfattas i termer av **tankefrihet och yttrandefrihet** för den enskilda individen. Troligen kommer också ganska **höga krav att ställas på intellektuell och kognitiv mognad** hos den som ska välja vilka sanningsanspråk som är rimliga att bejaka.
- Om religion uppfattas mer i termer av praxis och beteenden kommer **religionsfriheten att ligga närmare de kulturella rättigheterna, som rätten till ett språk, att uttrycka sig i konst och musik och delaktighet i kulturella traditioner**. Rätten att få utföra vissa handlingar, bära vissa kläder och liknande blir viktigare och de **kollektiva aspekterna av religionsfriheten blir tydligare.**”

(ur artikeln Barnen och rätten till religionsfrihet, Maria Klasson-Sundin, Pedagogiska magasinet 2014-11-20)

UR LÄROPLANEN

- Eleverna ska få lära känna och uppskatta sin livsmiljö och dess kulturarv samt sin egen sociala, kulturella, religiösa, åskådningsmässiga och språkliga bakgrund.
- De ska lära sig att se kulturell och språklig mångfald och olika åskådningar som en positiv resurs.
- Eleverna ska få möjlighet att uppleva och tolka konst, kultur och kulturarv. De ska också få lära sig att förmedla, forma och skapa kultur och traditioner och upptäcka deras betydelse för välbefinnandet.

OM SAMARBETE I LÄROPLANEN

”Samarbete med ungdoms-, biblioteks-, idrotts- och kulturväsendet, polisen samt **församlingar**, organisationer, företag och andra aktörer i närmiljön såsom naturskolor, muséer och ungdomscentraler bidrar till mångsidigare lärmiljöer och stödjer skolans fostrande uppdrag.” Ur Lp s.37

HUR KAN VI SAMARBETA?

- det är olyckligt om skolor och församlingar slutar att samarbeta på grund av rädsla för att göra fel
- viktigt hur man informerar och talar med föräldrar om vad samarbetet innebär
- att göra skolor till religions- och åskådningsfria zoner är inte ett neutralt beslut, har inte stöd i skolans styrdokument
- samarbetskorgarna, som utgår från Utbildningsstyrelsens anvisningar, kan vara till hjälp för att hålla i sär och utveckla olika typer av samarbete
- [Korgbroschyren](#)

SKILLNADEN MELLAN UNDERVISNING OCH RELIGIONSUTÖVNING (KORG 3)

- kontexten och intensionen är avgörande. T.ex. psalmsång kan vara religionsutövning eller höra till religionsundervisningen eller ingå i den finländska festtraditionen
- ett studiebesök där barnen med olika sinnen upptäcker kyrkorummet är inte religionsutövning – det är kyrkopedagogik där kyrkorummet är en lärmiljö
- om studiebesöket avslutas med andakt och bön är det religionsutövning
- det finns en skillnad mellan att förkunna och att berätta

UPPDATERA SAMARBETET REGELBUNDET

- vad har skolan för behov, vad har församlingen för resurser? Hur kan vi utveckla samarbetet?
- kommunens bildningsansvariga, rektorer och lärare behöver vara i kontakt med kyrkoherden och de anställda som är med i skolsamarbetet
- församlingen och kommunens bildningsväsende kan klarlägga samarbetet i ett samarbetsavtal

VIKTIGA WEBBSIDOR

- [Skolan och kyrkan](#)
- Gratis material på svenska för religionsundervisningen på [Uskonnonopetus.fi](#)

TACK FÖR UPPMÄRKSAMHETEN!

Skolan
& KYRKAN
I SAMMA VÄRLD